

SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSADALMI ES SZEPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJČAR.

Magyar iparművészet.

Hetek előtt nagyot bámult a német birodalom felséges császára, mikor magas látogatásával megtisztelte a magyar iparművészeti múzeumot s végig ment előcsarnokán; folyosóin, termein, hogy van magyar építő ipar, van magyar ornamentika s van magyar házi, kézi és műipar. Olvastuk, hogy legtöbbet időzött a magyar szobában és sokszor adott bámulatának és elismerésének kifejezést a magyar ipar jó izlése és eredetisége felett.

Azóta megnyílt az iparművészeti palotában a hasonlíthatatlan szép műparkiállítás.

Ez alkalmat felhasználjuk arra, mintegy intő szózatul véve a felség szavait, hogy egyet-mást elmondjunk a magyar iparról.

A magyar ipar létezik, fejlődik, sőt virágzik, s mégis, csodálatos! még a magyarság közt is sokan hiszik, hogy tulajdonképpen nincs magyar ipar.

Ennek az elszomorító balvéleménynek egyszerűen azaz oka, hogy a magyar ipar sokáig el volt hanyagolva, paragon hevert. Nem igen akadt gondozója, művelője, fejlesztője.

Pedig hát a magyar ipar motivumai igazán felségesek és külön állók. De mikor mi csak a külföldit, az importáltat szeretjük! minek akadjon akkor magyar iparműveket alkotó mester, ha nem akad e magyar ipari műveknek gazdája, ki azokat megvénne.

Csak a legutóbbi években kezdtük mi észrevenni, hogy mit tudnánk teremteni ezen a téren, ha jobban felkarolnók iparművészetünk kevés bajnokát. És ime alig foglalkozott e kérdéssel a kormány, alig egy-két évig ismertette a

kereskedelmi miniszter ábrákkal díszített iparművészeti lapokban a magyar építő ipart, a magyar ornamentikát, ötvösséget, szóval a magyar iparművészet minden ágának motivumait s alig-alig karolták fel a szakminiszterek a kellő hazafisággal ezt a nagy nemzeti ügyet, a sok iparművészeti tárgynak épületet kellett teremteni s emelni kellett az üllői uton hatalmas palotát, a magyar iparművészetet dicsőítő e templomot.

A német császárnak bizonyára nem mondták meg a fogadására megjelent urak, hogy a mit lát, az épület, a berendezés, a gyűjtemény mind pár évnek munkája csak és bár amit lát az mind szép: sokkal szebb lenne az, amit nem lát, amit nem láthat, mert nem törődünk ipari előhaladásunkkal.

Földművelő ország vagyunk, ez tény. De az nem zárja ki, hogy ne tegyünk szert önálló iparra, az nem zárja ki azt, hogy fejlesszük ipari művészetünket; a gömböly hizlalás, összekötte szeszgyártással, nagyon hálás foglalkozás a nagybirtokosok számára, jól kifizeti magát, különösen azért, mert Bécsbe, Münchenbe visszük a kihizlalt ökröket s mi a kiselejtetteket eszszük csak; de hát a göböly hizlalás nem képezheti értelmi színvonalunk mértékét, ez a foglalkozás nem emelhet bennünket a kultur államok sorába.

Egészséges ipar, kereskedelem és előrelátó intenzív, a földet nem rabló gazdálkodás együttesen emelnek a művelt államok sorába. Mi majd mindegyiket elhanyagoltuk; csak ujabbban fejlődött kereskedelmünk; a földművelés terén szép eredményeket értünk el, de az iparművészet legkisebb és mostoha gyermeke volt a uagyanak.

De ezután már ne legyen így! Emlékez-

zünk a császári vendég bámulattal teli szavaira melyek a magyar iparművészetnek szólottak és gondoljuk meg hogy hiszen a mit a császár látott: az a magyar iparművészetnek tulajdonképpen még csak bölcsője, csecsemőkora; törekedjünk tovább és többre! És, mire még egyszer eljön hozzánk a hatalmas uralkodó: találja itt a fejlődő iparművészetet a maga méltó nagyságában; legyen az állandó kiállítás valóban termékenyítő, áldásos!

Akarjunk, törekedjünk! A különböző vidékeken emeljünk fiók múzeumokat, melyek a maguk vidékének magyar ipari motivumait egyesítsék, és amelyek folytonos összeköttetésben álljanak az országos múzeummal. Akkor aztán évek folytonos munkája után, rendezhetünk olyan nagyszerű magyar iparművészeti kiállítást, amellyel az egész művelt világ előtt büszkélkedhetünk.

Szövetkezzünk.

Bár merre nézünk, mindenütt azt látjuk, szövetkezetek és társulatok alakulnak, hogy valamely célt könnyebben elérhessenek, hát bizony itt az ideje, hogy az étellel komolyan foglalkozunk az igények folyton nőnek, ép úgy, vagy még tán jobban mint az adó, ezzel arányban kellene növekedni jövedelmünknek is, de bizony az nem megy oly könnyen, sőt gyakran igen nehezen, vagy sehogy — a kisiparosokat a nagyipar nyomja, s a kisiparoktól a gyengébbek más munka után néznek; igen de ott sem találunk oly jövedelmet, mely igényeiknek megfelelné, innen van a baj, ezek szitják az elégedetlenséget, ezek vezérei a szocializmusnak, mely bár kül-

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRSZÁJA.

Válás.

Szép ember volt Ilosvay János, de hideg, mint a jégcsap; érzéketlen, mint a kő. Nem szerette az asszonyokat, nem is kereste a társaságukat. Az ő számára csak kártya- és ivószoba létezett. Az egyikben azért kártyázott s a másikban is csak azért ivott, hogy ne kelljen találkoznia az asszonyokkal.

Pedig már nem volt egészen fiatal. Harminczon felül kellett lennie s halántéka körül szép szőke haja őszbe vegyült. Termete magas, járása egyenes, öntudatos, tartása dacos.

— Talán csalódott egyszer, mondogatták a leányos mamák s a hevesvérű, kikapós menyecskék. De az igazán érdekes, hogy éveken át hiába lesték, hogy Ilosvay Jánost hirbe hozzák: lehetetlen volt. Köszönt, kezét fogott ismerőseivel, egy-egy pillanatra meg is állt s azután közömbös arcczal ment tovább.

— Biztos, hogy csalódott, mondogatták újra és újra az asszonyok.

És versenyre keltek érte, hogy meghódítsák. Hivták estélyekre; ő pontosan megjelent, kezét csókolta a háziasszonynak s anélkül, hogy egy bókot mondott volna is, elvegyült az emberek közé. Öt percz múlva jött azután a hír, hogy Ilosvay már a kártyaszobában van,

s mint rendesen, veszt a legnagyobb lelki nyugalommal. Mit-or már megunta a kártyázás egyhanguságát — hogy is ne unta volna meg! — átmént azok közé akik az italt szeretik. Ilosvay azonban nem igen bírta a bort, s egy pohár ital mellett elkortyozott reggelig. Most is ott ült az ivó szobában de nem telepedett a többiekhez, mogorvának látszott s egy magános asztalkához ült.

A kis Föthy Lenke jött be a szobába, mintha édes atyját keresné.

— Nini, Ilosvay! ön itt. Hát nem is mutatkozik közöttünk?

Kezeit csókolom, Lenke! — felelt Ilosvay

— Mária ide menekült? folytatta előbbi témáját a leány.

Ilosvay elmosolyodott; ez a kis leány mindig imponált neki. Visszavágott derűlten:

— Már én itt vagyok, de miután ön is itt van, tartson velem.

— Komolyan mondja ezt?

— Miért nem? Egy-két pohár bor csak nem árt meg kegyednek.

Leültek az asztalhoz. Lenke szólalt meg csengő hangján elsőnek:

— Mit iszik?

— Én csak egyszerűen gyenge bort kértem.

— No önnel tartok, de talán egy üveg Mummál próbálkozzunk.

— Sok lesz, nehéz lesz, kisasszony!

— Ide hívjuk harmadiknak Bánd Zoltánt.

— No ugy már nem bánom.

Az egyik inas hozta a jégtartót; a másik beállította s megforgatta benne az üveget, egy-két perczig benn hagyta a jégben, azután kiengedte a dugót.

Csendültek a poharak, összevillantak a szemek és üresen tettek le mindhármán a finom metszetű üveget.

Az inas újra töltött. Ilosvay szótlanul bámult maga elé. Zoltán a leánnyal suttogott:

— Szeretnék egyszer komolyan beszélni magával. Azt mondta, ha híres író lesz belőlem, feleségül jön hozzám; nos drámámat már elfogadta legelső műintézetünk és ön még mindig kosarat ad.

Lenke kacagott, kacagott olyan igézően, hogy Ilosvay János sem állhatta meg szó nélkül;

— Maga gyönyörű egy teremtes.

— Tetszem önnek?

— Egy kicsit.

— Csak egy kicsit?

— Ugy meglehetősen.

— No erre igyunk, szólott Lenke. Hát magának hogyan tetszem, Zoltán?

Zoltán nem felelt a hiábavaló kérdésre. Hiszen ugyis tudja az a haszontalan, hogy mennyire szereti?

Csendültek a poharak untalan, teli üveget is hoztak, annak is fogyatékán jártak.

— Ki hitte volna, hogy így leitat engem ki nem

sőleg esendeknek látszik, de népünk bensejében már gyökeret vert, lappangó tűzként ég benne, s minden alkalommal, midőn teheti fellobban mértéktelen követeléseivel — legjobban látja azt az, ki a nép között él, — láttuk a nyár folyamán, esendes volt az aratásig, s közvetlen aratás előtt, egyszerre mind, oly harribilis követelésekkel léptek fel, hogy a birtokos osztály fejevesztetten, tanácstalanul áll, mitévő legyen, ez óriási követelésekkel szemben, s ők voltak az erősebbek, kitartottak és győztek, igen mert minden gazda magára hagyatva töprengtet, csekély termését le akarta takarítani, s mert nem engedtek, úgy kellett őket fogadni ahogy jöttek, s hogy mi bért kaptak 4—5 heti munkáért, 8 mm. buza á 12 frt 96 frt, 2 mm. árpa á 6 frt 12 frt egy kocsis szalma 3 frt összesen 111 frt, s ezen kívül vagy ellátás, vagy heti conventió, nohát ez oly nagy bér amilyet még e században nem fizettek. A szomszéd Oroszháza, Szentés, Vásárhely stb. még sokkal többet fizettek. S ha vesszük az ezután következő nagy napi béreket, 1 frt 50 kr. s szeptember és október hónapokban 1 frt, november december 70—60 kr. ezek mind olyan jelenségek, melyekkel szemben, ha a gazda osztály nem akar teljesen elpusztulni, egyesülni kell, szövetkezni egymással, s megállapodni oly fizetési rendszerben, mely tisztességes megélhetést biztosít a jóra való munkásnak, s a munka adó gazdát nem zsarolja ki nagyon s ez könnyen elérhető, mert végre is a munkás népnek élni kell, s ha a megállapított díjaktól nem tér el senki, úgy eleinte bizonyára zugalódva fog hozzá a munkához, de végre megnyugszik, s rendes munkások lesznek.

Most midőn pihenője van a gazdáknak, tegyék azt meg saját jóvoltukért, mert higgyék meg kérem, a jövő nyár folyamán még sokkal nagyobb követelésekkel fog a munkás nép fellépni, mint a múlt nyáron, pedig szomorú évek nézünk elébe e hosszas szárazsággal, már ez év is szaporította terheink nehogy a jövő év terhei alatt leroskadjunk, azért bátran előre, szövetkezzünk, most ráérünk ekkor gondolkodni, egygyé tömörülve egy öntetűen cselekedve, lesz elég erőnk mérsékelni a túlkövetelések, van munkás kéz elég, csak tudni kell azt megszerezni.

HIREK.

— **Bakay Géza** ur ki f. hó elején a szőlő és borgazdasági tanfolyamot jó sikerrel végezte, s arról az oklevelet megszerezte egy nagyobb szabású faj tisztá Amerikai szőlővessző nevelő telepet létesít, állami segéllyel és ellenőrzés mellett a rikolozati munkálatok már folynak, 1898. év tavasszal lesz a telep kiültetve.

tudok inni, Lenke, maga kegyetlen, de nagyon szép teremtés.

- Ezt már előbb is mondta.
- Tetszik nekem.
- Igazán?
- Igazán.

Ujra ittak. A kis szirén kezdte meg ismét a társalgást.

- Talán még feleségül is venne.
- Miért ne? hebegte János.
- Szaván fogom.
- Tessék.

— No hát akkor ne igyunk. többet. Nyujtsa karját János, hadd mutassam be magát. mint vőlegényemet.

- Zoltán kétségbeesetten suttogetta a lánynak.
- Az Istenért mit tesz?
- Lenke gunyosan kacagott vissza:
- Talán inkább önt választanám?

* * *

Ilosvay ez éjszaka részeg fővel sem tudott aludni. Forrt a feje, arra a gondolatra, hogy ő vőlegény elve akarata ellenére lekötötte magát. Ő, ki megfogadta hogy épen elég volt egyszer — egyszer, a mikor úgy megégette magát. Mit fog cselekedni?

Déltájban azután a jeggyűrűvel fölkereste menyasszonyát, Már elhatározásra jutott.

Lenke sugárzó boldogsággal fogadta. Ilosvay ünnepléses arcot öltött, komolyan, szinte szárazon beszélt.

Végre akadt egy önfeláldozó ember, ki az előítéletekkel nem törődve, sok pénzt és időt áldoz arra, hogy idővel részben saját javát, de igen sok tekintetben a közönség érdekét is szolgálja, szakképzettsége biztosítékul szolgál arra, hogy létesítendő telepe, mióta telep lesz. Ez alkalomból az országos szőlőtelepítő szövetkezet felügyelőségét is el nyerte Békés, Csongrád és Csanád megyékre, s azért ha valaki szőlészeti dolgokban óhajt bármi felvilágosítást nyerni, azt Bakay Géza ur szívesen megadja.

— **Bál bizottság.** Megalakult immár véglegesen a lányok báljának rendező bizottsága is, melynek élén egy közszeregetben álló alak áll, körülugározza a mult anynyi kitünően sikerült mulatságának visszénye által Salacz Ferenccz, mint elnök. A rendezőség tagjai mint egy művésziesen megkötött koszoru virágai tűnnek fel: Benka Jolán, Christoph Lori, Keresztény Olga, Konstantinovic Szidike, Lavatka Ilona, Nagy Blanka, Szenes Jolán, Zlinszky Rózsika. Még a megrögzött kételkedőnek is meg kell hajolnia és el kell ismernie, hogy ilyen rendezőktől rendezett mulatságnak csak egy végre lehet: a fényes siker.

— **Szaporodik a rostantia.** A szarvasi kir. Járásbírósnál annyi a leiratlan ügydarab, miként a rendes kezelő személyzet, — daczára a meghosszabbított hivatalos óráknak — nem bír vele. Belátta ezt a nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke is, s két napidíjas telfogadását engedélyezte egy forint napidíj mellett. A leiratlan ügydarabokat azonban továbbra is lepi a por s számuk nem hogy apadna, de sőt napról-napra száporodik, mert nem akad díjuk, ki rajtuk könyörülne.

— **Halálozás.** Buzás György városi képviselő e hó 11-én meghalt. A községhezán a gyászlobogót kitétték.

— **A régi vásártéren** porták lesznek eladva 500, 400, 300 frt portánként 10 évi lefűzésre 6% mellett.

— **Akik a népfelkelési** tiszti tanfolyamra beiratkozni akarnak 3 havi időtartamra, azok 1898 január 20-ig jelentkezzenek a szolgabírói hivatalban.

— **Poigári iskolai képesítés.** A helybeli polgári leányiskola igazgatójává a szeptember hóban tartott közgyűlés egyhangulag Margócsy Gynlát, a gyakorló iskola tanítóját, választotta meg. — Ugy a választás előtt, mint a választás után is hallhatók voltak olyan hangok, hogy az igazgatói állás megkivánja a polgári iskolára való képesítést. Habár formáság az egész, mellyel sokkal többet ér az intézetre nézve az illásra való rátermettség, az intézet megválasztott igazgatója a formának is eleget akart tenni azzal, hogy a ministeriumnál e képesítést harmincz évre terjedő sikeres, irodalmi munkálkodással is gazdagított tanügyi munkássága alapján megszerezze. — A vallás és közoktatásügyi ministerium méltányolva a folyamodónak fentjelzett érdemeit, a képesítést megadta, amint erről a békésmegyei kir. tanfelügyelőségnek¹⁶⁰⁰/₂₉₇ sz. a. kelt leirata tanuskodik. A jól megérdemelt elismeréshez öszintén gratulálunk kívánva, hogy az eddigi érdeme-

ket a helybeli polg. leányiskola eredményes igazgatójával sok éven át gazdagítsa.

— **Az elismerő levelek** ezreivel lenne bizonyítható a párisi Dr. Boiton Injecztió orientál kitünő és pótolhatatlan hatása, de persze az e fajta elismerő levelek nem a nyilvánosság elé valók s így nem is közölhetők.

— **Hangverseny.** A főgymnasium Vajda körének koncertje f. hó 18-án szombaton lesz megtartva. A műsorról a kiaoacsátott meghívók megismertetik a közönséget. A hangverseny befolyását közölni fogjuk lapunk olvasóival.

— **Vakáció.** A helybeli leányiskolában a karácsonyi szünet f. hó 22-én kezdődik és 1898 január 3-ig tart.

— **A Békésmegyei Egyetemi Ifjak Köre** decz. 4-én tartotta meg a havi első ülését a tömeges részvétele mellett számos vendég jelenlétében. A közgyűlésen Hunyady István elnökelt. Folyóévi és havi jelentések letárgyalása után a háznyagi tisztségéről lemondott Lózsá, Kálmán helyébe Vangyel Tibor ügyvédjelöltet választotta meg egyhangulag s ugyan ő az ülés végén „Az orr“ cz. monologot adta elő nagy tetszés mellett. A legközelebbi ülés e hó 11-én lesz. (Itt jegyezzük meg hogy mult számunk tárczarovatában megjelent „A bálak városa“ című felolvasásnak szerzője: Rosenthal Ferenccz. Szerk.)

— **Iparhatósági megbizottak** megválasztására éjabbli határidőül f. évi decz. hó 14-ik napjának d. e. 10 órája tüzetelt ki.

— **Pályázatok B-Csabán.** B-Csaba előjárósága által városi segédmérnöki állásra, birtoknyilvántartási és egy irnoki állásra pályázat nyitattott, kérvények f. hó 18-ig adhatók be.

— **Zárlat feloldás.** Tóth Komlós község és határa a sertésvész miatt elrendelt Zár alól feloldatott

Budapesti levél.

A karácsonyi ünnepek közeledésével mindenütt kezdenek már arról gondolkodni, hogy mivel kedveskedjenek az emberek egymásnak, hozzátartozóiknak. Ebben a kérdésben t. olvasóink figyelmébe a következőket ajánljuk:

Kertész Tódor műiparú raktára (Budapest, Kristóf-tér, gr. Teleki palota) leggazdagabb tárháza a karácsonyi ajándékokul alkalmas tárgyaknak, s a napokban megjelent nagy, új árjegyzékéből tájékoztatul röviden felsoroljuk mindazt, mit ajánlani alkalmasnak tartunk. Különösen kiemeljük a ragyogó karácsonyfa-díszeket, melyek egy dobozban összeállítva, egy fára 5. 10 15 és 20 frtért is rendelkezhet. A legkedveltebb társasjátékok a Derby-lóverseny, Petit chevreaux, Tivoli, Roulette, sakk és dominó; a lottó, négyes quartett osztályosjegyek és tombola játékok; a búvészkészlet, laterna magika; mindenféle játékszerek; lombfűrészkészlet, szerszámkészlet, színházcsokkak alakokkal, összerakható és felállítható vár, Richter kőépítő-szekerény, teljesen berendezett konyha, zenélő játékművek symphonionok és intonák. Továbbá alkalmasok a sport és vadászati czikkek, fegyverek, korcsolyák, finom bőrárak, albumok, az örökös naptár, a bronz és porcellán díszműárak, toilette-czikkek, a varróasztal kellekei, különféle aczélarak, kiválóan az új hajnyírógép és The star amerikai borotválógép; a háztartási czikkek, a beteg ápoláshoz és az egészség fenntartásához kívánatos czikkek; ajándéktárgyak ányujtásához alkalmas eredeti meglepetési tárgyak; kedélydérítő, meglepő tréffás tárgyak, türelem játékok, mind oly gazdag nagy választékban, bámulatos olcsó árakon, ezer és ezer változatban, melyekről csakis a több ezer képpel ellátott nagy új árjegyzék nyujt tiszta fogalmat, azért kérje mindenki egy levelezőlapon Kertész Tódortól s az ingyen és bérmentve megküldi.

A legkellemesebb karácsonyi ajándéktárgyakat képezik a finom pipere és illatszerek, valamint a gyönyörű és

— Tegnap én lekötöttem magam önnek.

- Ugy van, János.
- Én tehát elveszem önt feleségül.
- Csakis úgy helyes, János.
- És én akkor megtartottam a szavam.
- Meg, János.
- De én az esküvő után rögtön beadom a válólóperet ön ellen, Lenke.
- Elment az esze?!
- De Ilosvay áthatatosan rázta a fejét. Hanem Lenke sem vesztette el a magáét.
- Majd meglátjuk azt az esküvő után, édes uram:

A férfi aztán nem szólt erről többet, Mikor a hozomány került szóba, így felelt apósának: Mit törődöm a hozományával?

Lenke mosolyogva válaszolt:
— Ne legyen olyan nemeslelkű, hátha mégsem hagy el mindjárt, János.

* * *

Megtörtént az esküvő, meg a vele járó lakoma; Ilosvay komor arcczal vitte haza a feleségét, ki az uton egy szót sem mert férjéhez szólani, félt hogy ura tüstént vissza küldi a mamához.

De azután hazaértek s János ildomosan kisegíté nejét a kocsiból, majd karját nyujtá.

Bementek a szalonba. A cselédség már várja őket, meleg szalonban égett a csillár.

Ilosvay odalépett az ablakhoz, komoran szólt:
— Ugyan mire való 'e sok hűbő; a mi házassá-

gunk csak játék volt csupán és ime végére jutottunk a játéknak.

- Lenke Most már megdöbbsent:
- Válni akar?
- János nem felelt.
- Lenkének sirásra állott a szája:
- Igen, Válni akar. Hát mért nem mondta ez nekem régen.

János elmosolyodott.
— Hiszen ezt mondtam én önnek mindjárt azután az éjszaka után mindjárt.

— Azt hittem, hogy csak tréffal. Ilyen szép asszonykát meg kell becsülni.

- Hiszen én megbécsülöm magát.
- Szeret is? kérdé Lenke.
- Ilosvay hallgatott.
- Szeret-e vagy nem? kérdé láztól égve újra a fiatal asszony.

János bizony elveszítette laba alatt a talajt ennyi szerelem láttára; szinte odabukott az asszony karjai közzé, hagyta magát ölelni, s ölelte az asszonyt csókoltatta magát s forró szenvedélyvel csókolta vissza az asszonyt, és csak ennyit mondott:
— De ugy-e nem leszel olyan mint a másik?

Jules.

Az én anyósaim.

Anyósaim?! Kiáltanak fel elrémülve azon tisztelt házas olvasóim, a kiknek amolyan modern anyó-

CSARNOK.

Két barát.

— Elbeszélés. —

(Vége)

nagy választékú csetták, melyek csakis Vértessy Sándor m. kir. udv. illatszertárában (Budapest, Kristóf-tér 8 sz.) kaphatók valódi francia és angol gyártmányokban. Az ideai újdonások és legkedveltebb illatszerék a következők: „Fioranta”, „Fleur de Roy”, „Marquise d'Auberine”, „Parls Nouvelle”, „Young Princesse”, „Myosotis de France”, „Bouquet de l'Etoile”, „Royal Parfum”, „Gismonda”, „Los Novios”, „St Socrakarta”, „Lys de France”. A vidéki megrendelések gondosan és gyorsan eszközöltetnek.

Legzölészerűbb és hasznos karácsonyi ajándéku ajánlhatók a Berndorfi fémáru-gyár (tulajdonos Krupp Arthur) budapesti raktárából megrendelni: alpacca-ezüst, kina-ezüst és alpacca asztali készleteket, evőeszközöket tea forralókat és teázó készleteket, gyertya-tartókat és karos-gyertyatartókat, melyek a legszilárdabb készítésűek, fehér fényű, dus ezüstözéssel s teljesen pótolják a valódi ezüstöt; a kések pengéje szegecseléssel erősítették meg, mi a nyélből való kitérés meggátolja; a gyár áruinak szoliditására és egészségügyi tekintetéből a legjobban ajánlhatók. A Berndorfi fémáru-gyár 1844-ban Krupp Herman és Schoeller Sándor által alapított. 1890 óta Krupp Arthur az egyedüli tulajdonos. A munkások s áma az 50 évi fennállás óta 200 személyről 8000-ra felül emelkedett, ugy hogy Európában legnagyobb a maga nemében. A nagy munkaképességét az bizonyítja, hogy másnemű cikkek nagy mérvű gyártáson kívül évente több mint egy millió tuczat evőeszközt készít. A Berndorfi fémáru-gyár budapesti raktára (Váci-utca 25., a Kristóf-tér-sarkán) leggazdagabban van felszerelve a gyár minden készítményével, melyekről képes árjegyzéket kívánatra díjmentesen küld.

A német császár és román király látogatásainak ünnepei lezajlása után általános érdeklődés tárgya volt, hogy ki díszítette a főváros utcáit, melyek megragadó szépséggel, impozáns pompával nagy közönség osztatlan tetszését nyerték meg, mit uton-utfélén lehetett hallani a gyönyör nyilvánítsai által. Az elmúlt ünnepek emlékeit képeken és leírásokban megörökítették lapjaink, de azt a tényezőt, ki e mesés szép látványosságot a bevonulás utvonalan felállított lombfűzéses árboc-erdőnek zászló- és czimerdíszítését oly kiváló ízléssel létesítette elfelejtették méltányolni. E mulasztást pótoljuk most, midőn Rumbold B. díszítő és zászló-gyáros e fényes alkotásáról megemlékezünk, mely azonban nem áll egyedül, mert Rumbold díszítései adták meg eddig is az ünnepek fényt és jellegét minden ünnepélyes alkalommal az országban. Így a közelmúlt tatai hadgyakorlatok alkalmából a Felsőnémet és a német császárnak ünnepes fogadtatására Komárom diadalkapuja, Tata város diadalkapuja és díszítései, az országban eddig rendezett kiállítások díszítései, a vaskapu ünnepélyes megnyitására készített impozáns díszítések, mind Rumbold B. művészies ízléssel párosult dekorálásával nyertek kifejezést. De Rumbold B. a heraldika és domborművészet terén is oly alkotásokkal bír, melyek öt méltán a művészek sorába emelik s erre kívánjuk különösen irányítani t. olvasóink figyelmét. Papir-domborműgyártás, zászlók czimeres és czimer nélküli, farsangi kélekek és cikkek stbre, mindezekről kívánatra árjegyzéket küld. Rumbold B. czimer- és zászlógyára, Budapest, IX. Liliom-utca 52.

A Siemens és Halske villamossági cég október hó 12-én ünnepelte meg 50 éves fennállásának jubileumát, mely ünnepélyen a cég charlottenburgi, bécsi, budapesti, szeptérvári, londoni stb. telepeinek küldöttei is részt vettek s átadták üdvözlőleveleiket s ajándékaikat. Erre a cég-tulajdonosok egyike, Siemens Károly alapítványi oklevelet olvasott fel, melyben egy millió márkás alapítványt tesz a Siemens és Halske cég tisztviselői és munkásai javára s minthogy a cégnek Budapesten és Bécsben is önálló telepei vannak, eme nagyvillám alapítvány jótéteményeiben az. Osztrák-Magyar monarchia számos családja fog részesülni. A Siemens és Halske cég a legelsőbb villamossági vállalat melynek gyáraiban csak Berlin és Charlottenburgban 6000-nél, Bécsben és Budapesten pedig 2000-nél több munkás és tisztviselő működik. A Siemens és Halske cég szállította a szükséges gépeket a triezsi, salzburgi, gráci, laibachi, znáimi, warndorfi, trautenau, friedlandi, przemeli, Stanislawi, iglói, kaposvári, szatmári, roznyói, joslval, salgótarjáni, serajevói villamossági központok részére. Nagyobb szabásu, önálló erőátviteli telepeket a következő helyeken létesítettek: Neugedein, Torda, Schlögelmühl, Karwin, Boocsin, Resicza, Peterwardein, Kremnitz, Kalgburg Schwanberg mellett, Klado, Brád, Dux, Muszari Brád mellett, Hall, Mosony, Vrđnik, továbbá Danubius-Schoenichen-Hartmann hajúgyárban Ujpesten, Dreher Antal serfőzdéjében Kőbányán és Schwechaton, a Blatnitzer Steinkohlengewerkschaft am Zieglereschacht tele én Nürschan mellett, Ellygruben Seestadt mellett stb. stb. A különböző villamos központok összesítésben a Siemens és Halske cég több mint 1000 villamotort állított föl kisiparosok üzeméhez.

suk van... Már pedig ijedelemre semmi ok sincs, ha sietek kijelenteni, hogy azon bizonyos hölgyek, kikről fogok, csak lesznek anyósok s remélhetőleg nekem is csak egy anyósom lesz.

De hát hogy lehet ez? Nekem még nincs anyósom és máris anyósokról írok. Pedig a dolog nagyon egyszerű. Állítólag törekvő tanuló vagyok s az ismerős lányos anyák már előre kiszemelnek közül s én mindannyiának megígérem, hogy elveszem leányát. Soktól előleget kérek, amit persze nem akarnak adni, sok én tőlem kér pénzt előre, a mit meg én nem adok. A dologban legérdekesebb az, hogy ezen állítólagos anyósok valamennyien fiatal anyák és hogy nekik tetszen, azt követeltem, hogy — legalább szerintük — leányaiknak is fogok tetszeni.

Egyszóval azt hiszem, hogy az asszonykák még egészen fiatalok lévén, érdemes velük foglalkozni. Mellesleg pedig idejegyzem, hogy a menyasszonyjelöltek 3—6 évesek, én tehát azon elvet követve, hogy: „nézd meg az anyját, vedd el a lányát,” egyelőre a leendő anyósokkal foglalkozom.

A legelső anyósom egy nagynénem Hullámos sőtét geiztenye haja, ábrándos kék szemei, bárszonypuha arczbőre gyönyörűen kifejtett termete s kiváló szellemi tulaldonságai elsőrangú szépséggé teszik őt. Az egész asszony 9 éve van férjnél s éppenséggel nincs oka megbánni, hogy odahsgyta a szőke Maros partját. Ez az anyósom már hetedik éve, hogy teljesen magához lánczolt — kitűnő konyhájával, Éhes diák embernek minden jól esik, hát még a mi jó is, meg sok is. Kép-

zelhetik tehát, hogy nagyon vonzódom hozzá s ó vizsonzásul kinevezett engem titkárává, de férje tudtával. Természetes, hogy mindezen jökért én szentül megígértem, hogy nőül veszem leányát, oda bókolva, hogy leánya is lesz oly szép mint ő, meg hozománya is lesz, mert férj uram jól áll. De mégis van egy bökkenő, az t. i. hogy kedves nagynénémnek nincs — leánya. (Az ilyen anyósokat szeretem legjobban.) Evvel tehát végeztünk menjünk tovább.

A második anyósomról azt mondják, hogy legszébb asszony az egész városban. Bizonyára nagy dícséret ez oly helyen, hol minden „intelligens” ember felesége szépnépek tartja magát. Megkísértem őt lenni s ha ez nekem nem sikerül, abból ne tessék azt következtetni, hogy nem ő a legszebb asszony. Tehát rózsapiros, kerekded arc gyönyörű arcvonásokkal, élénk mély tűzű és sötétbarna szemek. Termete karcsu és kicsiny. Az egész asszonyka (a szó szoros értelmében) külseje olyan, mint egy fiatal leányé. Igaz, hogy még csak 4 éves asszony s fiatalon ment férjhez szerelemből. Ezen anyósomat baba asszonykának szeretem nevezni. Ő egyszerűs mind elsőrangú bál szépség s ez az én szerencsém, mert egy bál alkalmával ismerkedtem meg vele. Ugyanis előbbi anyósom férje (tehát a nagybátyám) tánczközben bemutatott neki és ő így szólt:

— Ah! Önnel szívesen megyek táncolni, mert még a leányomat is elveheti!

(Tessék! Leánya még alig két éves és már férjéről gondoskodik!)

A doktor hogy annál sürgősebben intézkedhessék: Vas és Kövi társaságában elment. Antalné [Juliskával szeretett betegéhez sietett.

Mint egy angyal borult oda Juliska szeretett atyjához, könybenuszó szemekkel kérdező:

— Mit mondott orvos édes jó atyám?

— Biztat édes gyermekem, — felelt Antal — mint a hogy az orvosok szoktak.

— Atyus te szenvedsz, — szólt a feleség — olyan sápadt vagy.

— Fájdalmam van kedveseim, — mondá Antal a jajt visszazoritva ajkáról. — Eredj kedves kis leányom, készíts egy kevés fekete kávé érosbitésemre Juliska gyorsan távozott.

Az erős férfi szemei ismét könyben usztak, sőt az elérékenyülés, minden uralkodása daczára hangján is észrevehető volt.

— Kedves jó atyus ugy-e nagyon szenvedsz? — mondá Antalné férje arczát megtörölve.

— Szenvedek galambom, csak azt nem tudom, testi, vagy lelki szenvedésem-e nagyobb. A lelkitől megszabadíthatok, ha elnémitod érzésetet s csak az esz szavára figyelsz. Meg tudnád-e tenni, te ki annyiszor adtad bizonyosságát a fenéséges női anyai szeretetnek

— Komoly, a megpróbáltatás nagy napjai várnak reám — szólt Antalné zokogva — s erősíteni akarsz.

— Édes lelkem — szólt a férj — még én se tudom, ne igazad fél kedélyedet, mert akkor hallgatni fogok.

— De csak beszély kedves atyusom, taníts addig a míg taníthatok, — susogá érzékeny hangon Antalné férjére borulva.

— Tudod, — mondá a férj — hogy egyszer mindenkinek meg kell halni, én halok-e meg előbb-avagy te: ez második kérdés. Halálozást Juliska a mi családunkban nem látott, őt kell hát övnuunk a szívet, lelket megrázó csapások következményeitől. Neki kell tanácsot adnunk, hogyha az Isten akaratából egyedül maradna, mi tevő legyen s ehhez már csak egy ut van lelkem feleségem, hogy te némitsd el érzéseted, hallgass az ész szavára és ha ugy hozza végzetünk, te légy gyámolítója Juliskánknak.

— Megértettelek, — mondá Antalné — halálo. bajod van, nehéz de teljesíteni fogom kívánságodat, Istenem, Istenem, — sóhajtja fel a nő — hát ezt értük hogy én, a beteges az életre, az erőteljes, az ép: a halálra készülünk.

A további beszélgetést a fekete kávéval belépő kis tündér megakasztá ugyan, de azért még e delután folyamán Antal megtudta, hogy családja előtt Vas kedveltebb mint Kövi.

* * *

Pár évvel ezelőtt Vadkerten egy majálison voltam mint minden jövéri fiatal emberhez illik, a tánczó közönség eloszlása után az aranyjait elhulló ifjusághoz szegődtem. Többen voltak, kik jó kedvvel dalol-gatva vidámitottuk a morékat, adván nekik a kialakított díjukon felül fizetést.

Mint idegen, a körülményeket jól ismerő társas

Én természetesen nagyon lekötelezve érzem magam a megtisztelő ajánlat folytán, de egyszersmind bátorkodtam megjegyezni, hogy csak azon feltétel mellett szándékozom akaratát teljesíteni, ha leánya is oly szép lesz mint anyja.

Ő persze bóknak vette a dolgot, én pedig ráhagytam, mert valahol azt olvastam, hogy az udvariasság tiltja, hogy szép asszonyoknak ellenszegüljünk. Azután még többször táncoltam vele, ámbár az állandóan körülötte hemzsegő lovagok raja a hozzájutást elég nehézzé tette s nagybácsim figyelemmel kísérvén ezen fáradozómért 2 egész koronával jutalmazott meg a szünorában, a mit én azonnal jobb helyre tettem ugyan de azért a honoráriumról jónak láttam a szép asszonyt értesíteni, a ki azon választ adta, hogy csak tánczoljak vele sokat, kérjek nagybátyámtól minden tánczért egy forintot és így az egész hozományt le-tánczolhatom, a mi ellen persze én erősen protes-táltam.

Most a dolog úgy áll, hogy sokat beszélgetek vele, ha alkalmam van, tudakozódok menyasszonyom felől, sőt jogot kaptam arra is, hogy megcsókolhatom. (ha cukrot adok neki, mindig megengedi,) a mely joggal sokszor élek, már csak csak a látszat kedvéért is.

(Folyt köv.)

ságba kerültem, igen, természetesen a magam igyekezetével.

Az egész férfi seregben mind fiatalok valánk, csak egy agg legény busongott közöttünk.

— Ki az a bubánatos, kérdem egy mellettem ülő kartársamtól.

— Majd megismered, felelé s poharat kacintásra nyujtva. Ittünk. Még le sem tettük poharainkat, midőn a feketék az agglegény egy intésére eléje állottak.

— Azt a legszebbiket Pista — szólta az agglegény a primáshoz, ki tejtől hegedőjere hajtván, reá kezdett:

„Páros csillag az ég alján,

Egyik fényes másik halvány.

En nem tudom miért fáj a szívem:

Mikor azt a két csillagot nézem“

szövegü dalra. Mindenki áhitatosan figyelt, még csak egy mámoros se zavarta az agglegény élvezetét. Pista pedig cly szivrehatóan huzta, hogy még a harmatos álomittas falevelek is rezegtek belé.

A dal bevégeztével felemelkedett agglegényünk s érczes hangon kiáltá: „Mulatni kell fiuk szépen, magyarosan, sirva vigadóan; — mindent fizetek!“ A pinczér egy külön asztalt terített s oda vonult az előttem érthetetlen ember, ki mellé sorainkból kibontakozva, néhányan odaültek.

Mig ez megtörtént: hallgatott a zene s mikor a helyfoglalással rendben valának, ismét rákezdte Pista az említett dalt. A hegedők le voltak hangfőzőzva így kísérték a zenészek a letelepedett fiatal emberek gyönyörűen összehangzó dalolását, melyet az agglegény félkényőkre támaszkodva, átszellemült arcczal nagy gyönyörrel élvezett.

— Ugyan kartárs — unszolám szomszédomat — mond meg már, ki ez a különös mulató ember?

— Várj — felelt röviden!

Vártam s mikor a dalolók elhaltak, kérdés nélkül így felelt:

— Ez a különös ember édes barátom a mi jegyzőnk — Kövi Lőrincz, kit mi Erdővölgyről választottunk meg.

— Jól lumpol, jegyzém meg mosolygva e beszédre.

— Ne gondold barátom, — felelt kartársam — sőt mi több nem is iszik soha, hanem mikor ezt a dalát elhuzatja, akkor van a legjobb kedvében s akkor mindenkiért fizet. . .

— Ezt már látom, — vetém közbe — de beszélj arról, miért van ez?

— Ha tudni akarod figyelj — mondá kartársam — s elbeszélé az Erdővölgyén történeteket, addig ahol az Antal gyógyítása következett.

— Ez a szegény szerencsétlenül járt ember, — mondá barátom — lábának s karjának elvágatása után elhalt.

Szívbarjos felesége egy fél évvel élte túl, úgy, hogy Kövi és az említett Vas nevű barátja a másfél évnél hosszabbra nyult gyászidő letelte után kérheték meg a teljesen árván maradt Juliskát, kinek egyedülisége idejében egy odaköltözött nagynénje volt gondviselője.

A sors Vassnak kedvezett, — beszélt egészen hozzám hajolva az én kartársam — ki a megkérés napján utolszor volt Köviék kosztossa.

Szomoru szívvel váltak aztán el egymástól, — folytatá tovább — mert Vas csak egy önzetlen igaz barátja életének elkeserítésével érthette el családi életét.

Kövi pedig miután Erdővölgyén nem lett volna képes feledni, sorsába betörödni: elaggott édes anyjával ide jött Vadkertre, fentartva egy dalban boldogtalan ifjusága megtört reményeit, mely dalnak utolsó akkordjai mellett távoztunk el mi is a majális helyéről.

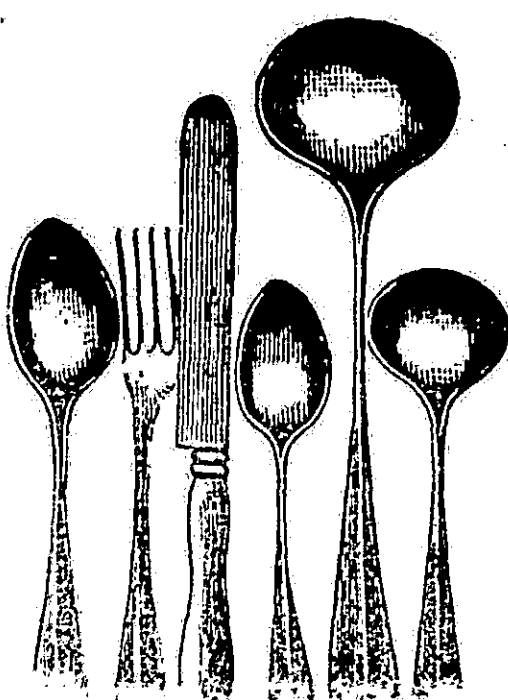
Páczay Mihály.

A szerkesztésért felelős: SÁMUEL ADOLF.

HIRDETÉSEK.

Amerikai patent ezüst vásár.

Csak ritkán ajánlkozik oly kedvező alkalom potom áron egy egész asztali garnitúrát megszerezhetni és pedig:

- 6 drb. kés angol pengével,
- 6 „ villa egy darabból,
- 6 „ evő kanál,
- 12 „ kávé kanál,
- 1 „ leves mérő kanál,
- 1 „ te mérő kanál,
- 6 „ evőeszköz tartó,
- 38 drb. összesen.

Az egész garnitúra ára csak 5 forint 70 kr.

Az összes fenti 38 tárgy ezelőtt 40 forintba került és most ezen minimális árért, 5 forint 70 kr-ért kapható. Az amerikai patent — ezüst egy teljesen fehér fém, mely ezüst színét 25 éven át megtartja, miért is jól állva lesz. Legjobb bizonyítékul ezennel nyilvánosan kötelezem magamat, mindenkinek, ha az áru nem felel meg, kifogás nélkül a pénzt visszazárazmatatni; senki se mulassa tehát el a kedvező alkalmat ezen remek garnitúrát megszerezni, amely különösen ajánlható **diszes karácsonyi és újévi ajándéknak** s minden jobb háztartás részére egyedül kapható

BIERMANN SAMU

központi csomagszétküldési áruházában

Budapest, Kossuth-Lajos-utca 1 sz.

Kiadó lakás.

Jánovszky Jánosné-fele házban egy szoba, kamra, és konyha haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást ad

Dérczy Antalné.

Elsőrangú hazai gyártmány.

Pontos czim:

ELSŐ MAGYAR

Gazdasági gépgyár

részvény-társulat

B U D A P E S T.

Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára mely a gazdálkodáshoz szükséges **összes** gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni

Részletes árjegyzékkel

és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecskaavágók.

Morzsolók.

József főherczeg ö csász. és kir. fensége udvari szállítója.

Fülöp szász Coburg-Gothai herczeg ö kir. fens. szállítója.

Sürgönyczim: **Gottschlig Budapest.**

Telefon 57-86

GOTTSCHLIG

AGOSTON

tea-, rum- és cognac-nagykereskedő

B U D A P E S T

Központi iroda: IV., Váci-utca 4 szám.

RAKTÁRAK:

V. Váci-u. 6. sz. „a Mandarinhoz“ VI Andrassy-u.23 Hong-Cong városához a Városház-tér mellett. a kir. opera átellenében.

IV., Egyetem-tér Egyetem-utca sarkán, a „Japán nőhöz“

KIVITELT PINGZÉK:

X., Kőbánya, Füzér-utca 9 szám.

Bizományi raklár:

Kmetz Mihály urnál Szarvas.

Közvetlen behozatalu valódi kínai és orosz karaván-teák, Jamaica-, Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, likörök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti ára mellett. **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

